

Kojetín (okr. Přerov)**„U Křenovické lávky“, parc. č. 1818/21.**

Doba laténská. Sídliště. Průzkum detektorem kovu. Uložení nálezu: Muzeum Komenského v Přerově, p. o., inv. č. A 18689.

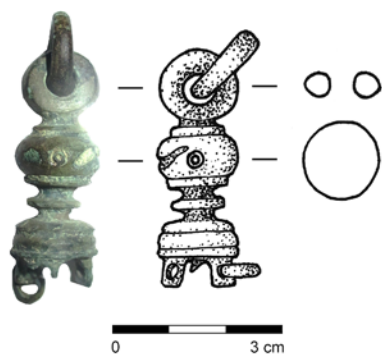
Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2016 nalezl spolupracovník Muzea Komenského v Přerově, p. o., Miroslav Komínek v trati „U Křenovické lávky“ na parc. č. 1818/21 při jihozápadním okraji katastru Kojetína bronzový bohatě profilovaný lité články opasku z doby laténské (obr. 13). Horní část článku je tvořena vývalkem zdobeným třemi vyběhými soustřednými kroužky a trojicí šikmých rýžek, vyplněných původně emaillem. Tato část je zakončena masivním okem, ve kterém je umístěn bronzový kroužek se zúženými konci. Spodní část článku ve tvaru nízké, mírně kuželovité podstavy byla původně opatřena na obvodu třemi obdélními destičkami s otvory, z nichž se dochovaly pouze dvě. Původně rozřaďovaly trojici řetízků spojujících jednotlivé kovové články opasku, čemuž napovídá subtilní očko řetězu zachované v jedné z destiček. Obě hlavní části bronzového článku jsou vzájemně spojeny plasticky zdobeným krčkem. Délka článku činí 43 mm. Maximální šířka v místě vývalku a kuželovité podstavy je 15 mm.

Popisovaný bronzový předmět byl koncovým článkem honosného opaskového řetězu. Původně plnil funkci rozřaďovače řetízků a současně jedné strany spínadla. Kojetínskému exempláři se nejvíce blíží koncový článek závěsu, který je součástí bronzového laténské opasku, jenž byl v roce 2016 nalezen na katastru obce Hluboké u Kunštátu, či koncovému článku z lokality Ráječko (Jarůšková, Čižmář 2016, 238; Čižmář, Jarůšková, 2019, 386–387, obr. 8).

Poměrně častý výskyt nálezů jednotlivých článků kovových opasků v oblasti středního Pomoraví naznačuje, že mohly být vyráběny laténskými kovolitci v areálu obchodně-industriálního centra v Němčicích již ve stupni LT C2 (Čižmář, Kolníková 2006, 264, obr. 5).

Nadmořská výška polohy činí 200 m. Lokalita se nachází jižně od železniční trati na levém břehu vodoteče, zvané Rybníční potok, která je levostranným přítokem říčky Haná. Osídlení lokality „U Křenovické lávky“ a sousední tratě „Babiny“ v době laténské poprvé prokázaly povrchové sběry provedené v 50. letech 20. století. V roce 2002 proběhla na lokalitě revizní povrchová prospekce, která upřesnila polohu laténské sídliště (Hlava 2002, 63–66; Drechsler 2009, 29). V letech 2012 a 2013 byly na lokalitě zachyceny dva soubory železných předmětů, které pocházejí z porušených laténských žárových hrobů (Čižmářová 2017, 186–187). V posledních letech je na lokalitě realizována prospekce v rámci projektu „Preventivní archeologie na území Olomouckého kraje“.

Obr. 13. Kojetín. Koncový článek závěsu keltského opasku. Kresba P. Holcová, foto Z. Schenk.

Fig. 13. Kojetín. End suspension segment of a Celtic chain-belt. Drawing by P. Holcová, photo by Z. Schenk.

Literatura

- Čižmář, I., Jarůšková, Z. 2019: Nález keltského řetězového opasku z Kunštátu (okr. Blansko). In: *Sedem kruhů Josefa Bujnu*. Studia Historica Nitriensia 23, Supplementum 2. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 177–191.
- Čižmář, M., Kolníková, E. 2006: Němčice – obchodní a industriální centrum doby laténské na Moravě. *Archeologické rozhledy* LVIII(2), 261–283.
- Čižmářová, J. 2017: *Keltská pohřebiště na Moravě. Okresy Hodonín, Kroměříž, Olomouc, Opava, Prostějov, Přerov, Uherské Hradiště, Zlín*. Brno: Moravské zemské muzeum.
- Drechsler, A. 2009: Osídlení katastru města Kojetína v prehistorii a raném středověku. In: F. Řezáč, H. Svačinová, J. Šírek (eds.): *Kojetín v proměnách času (1233–2008)*. Sborník. Kojetín: Městské kulturní středisko Kojetín, 19–36.
- Hlava, M. 2002: Poznámky k laténskému hrobu z Kojetína. *Archeologie Moravy a Slezska* II, 63–66.
- Jarůšková, Z., Čižmář I. 2016: Hluboké u Kunštátu (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 58(1), 238.

Summary

A bronze end suspension segment of a Celtic chain-belt was found in 2016 by M. Komínek during a metal detector survey in “U Křenovické lávky” field (Kojetín cadastral area, Přerov District), which can be dated to the La Tène period, stage LT C2.

Zdeněk Schenk, Miroslav Komínek

Kostelec na Hané (okr. Prostějov)**Ul. Pod Kosířem; „Panský dvůr“.**

Platěnická kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o., inv. č. 310.746–310.855.

Lokalizace: S-JTSK: -561669.84, -1128593.17

Ve dnech 5. listopadu 2019 až 29. června 2020 byl realizován průběžný archeologický dohled při stavbě „Úpravy MK v ulici Pod Kosířem v Kostelci na Hané“. V jeho rámci bylo zachyceno narušení archeologické situace, která vyžadovala provedení záchranného archeologického výzkumu. V trase rekonstruované komunikace byl skrývkou dotčen halštatský sídlištní objekt, který lze interpretovat jako zemnici či spíše suterén nadzemní

Obr. 14. Kostelec na Hané. Zemnice/suterén nadzemní srubové stavby z doby halštatské. Foto Pavel Fojtík.

Fig. 14. Kostelec na Hané. Sunken hut/log house basement from the Hallstatt period. Photo by P. Fojtík.

srubové stavby (obr. 14). Bohatá kolekce archeologického materiálu z jeho výplně umožňuje přesnější datování do platěnické kultury stupně Ha D2. Jedná se tak o další cenný doklad intenzivnějšího osídlení dnešního jádra města Kostelec na Hané ve starší době železné (starší nálezy přehledně Šmíd 2004; z novějších zjištění např. Fojtík 2015).

Literatura

Fojtík, P. 2015: Kostelec na Hané (okr. Prostějov), ulice Pod Kosířem a Jakubské náměstí. *Přehled výzkumů* 56(1), 203.

Šmíd, M. 2004: Pravěké a raně historické osídlení katastru města Kostelec na Hané. *Střední Morava* 19, 58–99.

Summary

A continuous watching brief took place in 2019 and 2020 during the “Adjustment of the Pod Kosířem local road” construction project (Kostelec na Hané cadastral area, Prostějov District). The soil stripping that took place affected a Hallstatt feature that can be interpreted as a sunken hut or, more likely, the basement of a ground-level log house. A rich collection of archaeological material from its fill enables more precise dating to the Ha D2 sub-period of Platěnice culture.

Pavel Fojtík

Kralice na Hané (okr. Prostějov)

Průmyslová zóna města Prostějova – Kralický háj, parc. č. 350/93.

Platěnická kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum a galerie v Prostějově, p. o., inv. č. 310.559–310.690.

Lokalizace: S-JTSK: -555586.83, -1134779.87

Ve dnech 15. dubna až 15. května 2020 proběhl v areálu společnosti Žaluzie NEVA, k. ú. Kralice na Hané, okr. Prostějov, drobný záchranný archeologický výzkum vyvolaný výstavbou školícího centra (Fojtík 2020). Rozsah a metoda odkryvu byly limitovány blízkostí říčního toku Valové, která výrazně ovlivnila půdní poměry v místě stavby. Pět sond položených na dotčené ploše potvrdilo očekávanou výraznou vrstvu splachů, dosahující místy mocnosti až 85 cm. Tato obsahovala zlomky keramiky korespondující s osídlením v této části prostějovské průmyslové zóny, v našem případě konkrétně kultury s lineární keramikou, kultury s moravskou malovanou keramikou a platěnické kultury. Podařilo se však zachytit i dvě konkrétnější archeologické situace. Jednou z nich je výrazná sloupová jáma, vyplněná vedle střepů z keramických nádob zmíněné kultury platěnické především většími kusy mazanice (vypálené hlíny/omítky ze stěn nadzemní stavby kúlové konstrukce).

Literatura

AMČR: Záznám M-202001346 [cit. 2021-04-21]. Archeologická mapa České republiky.

Fojtík, P. 2020: Kralice na Hané 2020. „Novostavba školícího centra žaluzie NEVA“, č. akce 423/20. Rkp. náleznové zprávy č. j. 464/20.

Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Summary

A minor rescue excavation took place on the premises of the Žaluzie NEVA company, Kralice na Hané cadastral area (Prostějov District) in the spring of 2020. Although the extent and

method of the excavation were limited by the proximity of the River Valová, demonstrable traces of intensive Hallstatt occupation were repeatedly detected at the site.

Pavel Fojtík

Kuřim (okr. Brno-venkov)

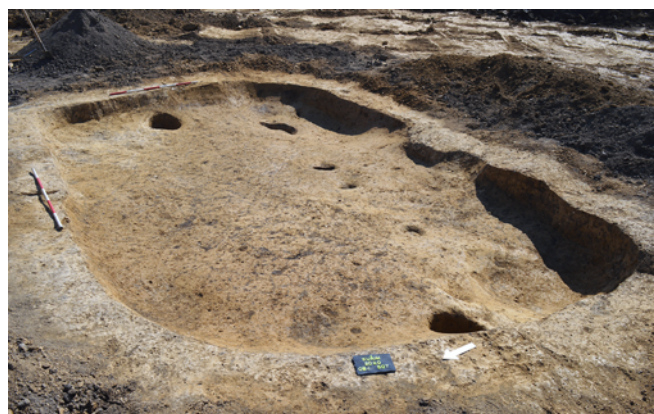
„Záhoří“, parc. č. 3062/32–3062/34, 3062/38, 3062/39.

Doba laténská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -601430.22, -1147778.65; -601308.64, -1147818.09; -601402.73, -1147937.71; -601481.57, -1147874.88

V březnu a dubnu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na pozemcích parc. č. 3062/32–3062/34, 3062/38, 3062/39 v severozápadním úseku polní trati „Záhoří“ v souvislosti s plánovanou první etapou výstavby „Obytného souboru Kuřim Záhoří“ (viz oddíl Eneolit). Druhá zjištěná etapa osídlení lokality spadá do doby laténské a je reprezentována především devíti základy charakteristických chat obdélníkového až oválného půdorysu s podlahou částečně zapuštěnou pod úroveň terénu a s nosnou kúlovou konstrukcí (obr. 15).

Obr. 15. Kuřim. Půdorys chaty. Foto M. Přichystal.

Fig. 15. Kuřim. Hut ground plan. Photo by M. Přichystal.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A rescue excavation took place in the spring of 2020 in the north-western part of “Záhoří” field in connection with the planned construction of a residential complex. The second occupation phase at the site dating to the La Tène period is primarily represented by nine foundations of characteristic huts ranging from rectangular to oval layouts with the floor partially sunken below the level of the terrain and a post load-bearing structure.

Michal Přichystal